

Milyen is az a szerb kultura.

(A Szege tudósítójától.) Ma délelőtti határőrök érkeztek be Rószkéről Szegedre, akik magukkal hoztak egy fiatal, teljesen kimerült asszonyt. Az államrendőrség szegedi kapitány-ságára siettek és anélkül, hogy valakinek is felvilágosítást adtak volna, illetve, hogy megjelentek volna akárhol is, Petkóczy rendőrkapitánytól kértek kihallgatást. Alig felt el azután néhány perc, egy rendőrtisztviselő izgatottan rohant ki a rendőrkapitány szobájából a következő szavakkal:

— Hallatlan... ezek a szerbek...

Az izgalom azután szinte percek alatt átlépett az egész folyosóra. Mindenki kérdezett és mindenki érdekelt, azonban senkinek sem szavahihető részleteket, vagy csupán felvilágosítást is adni. A pártját ritkító esetről, amely még a legutóbbi évek viharos krónikáiban sem fordult elő, a Szege munkatársa a következő részleteket jelentheti:

Ma a kora reggeli órákban a trianoni magyar-szerb határ rószkei szakaszán a szerb határőrök egy 25 év körüli, feltűnően csinos fiatal urit asszonyt tettek át magyar területre. Az ur-asszony — akinek nevét érthető okból nem írjuk ki —, egyetlen szál ruhában, amint mondták, „slafrok”-ban állott a magyar területen, anélkül, hogy bármi is lett volna nála, sőt fehérneműt is nélkülöznie kellett. Amint a magyar határőrök a helyszínre érkeztek és meg-szólitották az ur-asszonyt, nem tudott egy hangot sem mondani és kimerültségében össze-rogyott. Csak nagysokára tért eszméjére, amikor is elmondotta tragédiáját.

Három héttel ezelőtt Belgrádban letartóztatták a szerbek, anélkül, hogy bárminemű felvilágo-sítást adtak volna. Ezután tölöncházba csútkák, ahol két héttel szenvedett, ma reggel pedig ide hozták a határra és egy szó nélkül kidobták Jugoszláviából. Az ur-asszony horvátországi születésű, ura — annak ellenére, hogy nemet származásu — negyvenkét esztendeje él Belgrádban, ahol jelenleg is állandó alkalmazásban van. Hat héttel ezelőtt jött ki az egyik belgrádi szanatóriumból, ahol gyermekágyban feküdt. Három heti fogsága alatt teljesen el volt zárva a külvilágtól és semmi hírt nem kapott férjéről és hithetes kisgyermekéről.

Fogságát egy belgrádi rendőrtisztviselőnek köszönheti, aki már egy esztendő óta állandóan üldözi. Egy lépést sem tehetett anélkül, hogy a rendőrtisztviselő ne lett volna nyomában. Állandóan üldözte szerelmével, majd mikor ezt az ur-asszony kerekén visszautasította, arra akarta kényszeríteni, hogy szökjenek meg együtt hatvanéves ura elől. Az asszony felháborodva utasította el az ajánlatot, mire a rendőrtisztviselő erőlyesen megfenyegette, mondván, majd meglátja, mi lesz. Az ur-asszony ezután kihallgatást kért Pasics miniszterelnök-től, aki miután meghallgatta az esetet, azonnal vizsgálatot rendelt el. A vizsgálatnak az lett az eredménye, hogy a belgrádi rendőrtisztviselő büntetésből a Szandzsakokba helyezték át, azonban mintegy négy héttel ezelőtt vissza-került Belgrádba, ahol a tölöncháznyi vezetőjét arra bírta, hogy tartóztassa le, illetve utasítsa ki az ur-asszonyt az országból, mint nem kívánatos elemet. A pressziónak az lett az eredménye, hogy ma reggel áttették a határon.

A fiatalasszony teljesen össze van törve, sápadtan és betegesen áll. Petkóczy kapitány előtt és arcáról a gyermekágy nyomai még nem tűntek el. Alig tudák megnyugtítani, állandóan hangoztatta, hogy reá már csak a halál vár. A rendőrség — értesülésünk szerint — érinthetést fog keresni a szerb rendőrséggel, ami után a szerencsétlen asszonyt vissza fogják vezetni férjéhez és hithetes gyermekéhez.

Uj valuta Németországban.

Mint a berlini lapok értesülnek, a német iparosok birodalmi szövetsége a birodalmi gazdasági miniszter beszédének hatása alatt programot szándékozik kidolgozni, amely pozitív kísérletet tenne a német gazdasági élet talpraállítása. A program javasolni fogja új valuta megteremtését, még pedig külföldi kölcsön mellett. Ebben a tekintetben kísérlet fog történni egészen új uton való haladásra. Megvitatják továbbá a munkanélküliekről való gondoskodás kérdését is.

32.200 és — 16.000 korona.

(A Szege tudósítójától.) A borbélysegédek már a korona leromlásának első napjaiban — mintegy két évvel ezelőtt — bérmozgalmat indítottak, hogy borbélyeiket hozzák a munkádok valahogyan arányba a megélhetési viszonyokkal. A bérmozgalmnak nem sok eredménye volt, mert a legtöbb borbélymester nem igen honorálta a segédek kérelmét. Ennek az lett az eredménye, hogy a segédek már többször be-szüntették a munkát, anélkül azonban, hogy a kívánt béreket megkapták volna. A legtöbb munkádó csak foltozgatással intézte el a segédek kérelmét, úgy hogy ma az ezerkoronás kenyérárak mellett a segédek legnagyobb részének nincs több hetifizetése 16—20.000 koronánál, ami havonként nem tesz többet ki 64—80.000 ezer koronánál. Nem kell bizonyítani, hogy ebből a fizetésből a mai viszonyok között még száraz kenyérre sem jut.

A legutóbbi napokban a borbélysegédek ismét bérmozgalmakba kezdtek, meggyőző memorandumokban közölték a munkádókkal, hogy ezekért a fizetésekért nem dolgozhatnak tovább és a mai viszonyoknak megfelelő heti-béreket kérnek. A memorandumoknak egyes mestereknél meg is lett az eredménye és a belváros néhány üzletében fölemelték a béreket, azonban még ma is vannak olyan üzletek, ahol a segédek még mindig nem kapnak többet heti 16—20.000 koronánál.

Egy héttel ezelőtt azután a belváros egyik jóforgalmu üzlet tulajdonosa közölte munkasai-

val, hogy ezenül nem kapnak fixfizetést, hanem az általuk végzett munka díja után negyven százalékot fognak kapni hetenkint. A segédek örömmel fogadták el ezt az ajánlatot, mert így egyrészt bizonyosra vették, hogy minimálisan redukált megélhetésük úgy-ahogy biztosítva lesz, másrészt pedig a viszonyok rosszabbodásával nem kell újabb béremelésért fordulni a mester-hez, hanem a kiszolgáltatási árak emelkedésével ők is magasabb béreket fognak kapni.

Az első hét eredménye ma vált ismeretessé. Az üzletben dolgozó három segéd egyenkint 32.200 koronát kapott a negyven százalék fejében, ami meghaladt minden eddigi fizetést. Ezek szerint egy munkás egy heti munkájával 80.500 korona bevételt hozott a munkádónak, tehát három segéd 241.500 koronát. Ennek az összegnek negyven százaléka 96.600, amelynek levonása után 144.900 korona marad a mester-nek, amiből fedezheti a havi kiadásokat és tisztességes haszna is marad.

Azokban az üzletekben, ahol segédek dolgoznak, most mozgalom indult meg, hogy ezt a százalékos rendszert minden üzemben rend-szeresítsék. Ezzel a móddal kielégítenék a segédek régi kérelmét és egy csapásra megszűnné-nek a viszonyok súlyosodásával járó állandó bérmozgalmak. Értesülésünk szerint a borbély-mesterek legnagyobb része ma még húzódzik ettől a módtól, azonban — mint hírlik — ebben az ügyben a közeli napokban értekezletet fognak tartani az ipartestületben.

Hirek

Rendszabályok Radics ellen.

Azok a rendszabályok, amelyeknek megtéte-lét Radics ellen a jugoszláv kormány tegnap tervbevette, ugyanolyan természetűek, mint amelyek két héttel ezelőtt a kommunisták ellen alkalmazták. A rendszabályok az állam védel-méről szóló törvények alapján nyugosznak.

— A hősi halált halt szegedi huszárok emlék-ünnepe. A dicsőséges multu volt m. kir. szegedi 3. honvédszázados tiszt és altiszt kara az ezred volt kaszárnyájában, a szegedi huszárkaszárnyában a világ-háború folyamán hősi halált halt bajtársai emlékeztére egy emléktáblát helyezett el, amelynek 1923. évi októ-ber hó 13-án délelőtti 9 órákor lesz az ünnepélyes le-leplezése.

— Voinovich Géza kitüntetése. A kor-mányzó dr. Voinovich Géza egyetemi magán-tanárnak, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjának, a magyar irodalom terén ki-fejelt sok évi eredményes munkássága elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet ado-mányozta.

— A nem állami tanerők fizetése. A val-lás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben az állami fizetés kiegyen-lítésében részesülő nem állami tanerők illet-ményeinek összegét a megfelelő állami fizetési osztályba és fokozatba tartozó állami tanerők részére legutóbb megállapított fizetéseket egé-szítette ki szeptember 1-től kezdődően.

— Tizenhárom év után. Munkás és a közre jelenős hatásu, tizenhárom esztendő működés után dr. Feuer Egon orvos elhagyta a városi közkórházat. Ebből a tizenhárom esztendőből négy évet a harctéren is töltött, ahol szintén emberül megállta a helyét és gondozója, istá-polója volt a betegeknek, mint itthon a kórház-ban, ahol főideg a sebészeti osztályon, utóbb pedig a belgyógyászati osztályon fejtett ki hasz-nos és eredményekben gazdag tevékenységet. Ugy látszik, kilelt az ideje, mert a napokban elhagyta a kórházat, amelynek tizenhárom évig volt a kötelekben és most magánrendelést nyitott az Arany János-utca 9/b. szám alatt. Dr. Feuer Egon is egyike volt azoknak az or-vosoknak, akik szaktudásukkal és humánus bá-násmódjukkal a közönséggel megkedveltették a városi közkórházat, ahol oly jelentős munkát végeztek, mely minden elismerést megérdemel.

— A Meteorológiai Intézet időprógnóza: Zivatarok esők várhatók, megélénkülő szelek-kei, hősüledés-el.

Cs. Joachim F. festőművész képeinek ki-áruítása még vasárnap is tart délelőtti 10-től 6 ig. Iskola utca 23. Múterem.

— Tanítók búcsújárása. A szegedi zsidó i-kola három érdemes tanítója búcsúzik vasár-nap az iskolától. Mindegyikük hosszú, több évtizedes, derekas munkát végzett generációk nevelésével. Özevgy Kohn Gyuláné két év hijján fél évszázadot, Rosenberg Nándorné 41, Rosenberg Nándor 37 évet töltött el az iskolá-nál lelkiismeretes, odaadó munkássággal. Az érdemes tanítókat vasárnap búcsúztatják és reg-gel 9 órákor ez alkalommal ünnepélyes isten-tisztelet lesz az új zsinagógában.

— KÜLFÖLD. Rakonitz közelében 140 méteres mélységben szénrétegre bukkantak. A Pravo Lidu azt írja, hogy nyilván a kladnoi szénrétegek egyik nyulv-nyáról van szó, amely szakértők számításai szerint 80—90 év alatt aknázható ki. — Vidin bulgáriai város lakosságából mintegy ezren mérgezési tünetek között megbetegedtek. Megállapították, hogy a mérgezés a Duna vizétől ered, amelyet a városban használnak. Sok asszony és gyermek meghalt. Egy jelentés el-mondja, hogy a Dunának az az ága, amelyből a város lakói ivóvizet szoktak meríteni, sok ólmot tartalmaz. — Kamenec helyettes szovjetnépbiztos, akit tudvalevően Lenin helyett a népbiztosok tanácsának elnökévé vá-lasztottak, súlyos torokfájásban megbetegedett, úgy hogy az orvosok szigorú elkülönítést rendeltek el és min-den beszédét tiltották. Betegsége ugyan más ter-mészeti, mint Leniné, de a betegség külső tünetei sokban emlékeztetnek Lenin bajának kísérő jelenségeire.

— Rendelet a földadóról. A pénzügyminisz-ter körrendeletet adott ki a pénzügyigazgatósá-gokhoz, hogy a földadó $\frac{1}{2}$ százalékában meg-állapított és buzaértékben fizetendő mezőgazda-sági kamarai illetékeket az 1923—24. költség-vetési évre befizetett, illetve a buza földadó tel-jes értéke $\frac{1}{2}$ százalékával tartozik fizetni és a földadóval együtt behajtani. A már befizetett földadó után járó illetékeket szeptember havá-ban kell beszadni.

— Siromfeld alezredes szabadlábba he-lyezték. A kommunista összeesküvés gyanuja miatt letartóztatott Siromfeld Aurél tíz társának ügyében a budapesti bír. ügyészség az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló bün-tett címén adott vádiratot. A budapesti büntető-törvényszék vádlásáca kétnapos tárgyalás után szombaton déli egy órákor hirdette ki végzését Siromfeld Aurél volt vezérkari alezredes és társai ügyében. Az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büntetti címén egyedül Chrepka Jánost helyezte vád alá. Siromfeld Aurélt és mindazokat, akiket vétség miatt tar-tottak őrizetben, azonnal szabadlábba helyezték, amibe a királyi ügyészség is belenyugodott.

Francia-német nyelvtanár, aki itt már éveken át tanított, most egy évet tanulmányi-nak bővítésére külföldön töltött, növendékeket szeptember 1-től újból elfogad. Felvilágosítást ad Thália-könyvkereskedés.